

jeg har, troer jeg, tilstrækkelig tydeligt udtalt det som min Mening, at Udviklingen skal og maa gaae i den Retning, at den forøgede Udgift kommer til at hvile paa Formue- og Leiligheds- skatten, og altsaa kan jeg i denne Henseende meget godt være med til at foretage en For- andring, hvorefter det blev fastholdt, at indtil Videre, det vil sige, indtil denne Lov om den communale Beskatning var givet, skulde, naar der i Sognene blev Spørgsmaal om større Udgifter, end de tidligere havde haft, denne Forøgelse i Udgiften i det Væsentlige falde paa Formue- og Leiligheds-skatten. Dette — og dermed skal jeg slutte — vedrører nemlig ikke, hvad der for mig er det Væsentlige i Forsla- get. Det Væsentlige for mig er den Grund- tanke, som udtrykkes i den første Deel af For- slaget, nemlig den, at det skal bestemmes ved Lov, hvorledes Forholdet skal være mellem de forskellige Skattegjenstande, idet dette ikke er Noget, der bør være afhængigt af de forskjel- lige Opfattelser og værende Stemninger i Com- munen, som vilde føre til, at det kunde blive meget usikkert og skifte meget stærkt i Tidens Løb, hvor høit eller hvor lavt Eiendommene bleve beskattede.

Jacob Jensen: Jeg skal tillade mig at anbefale det af Rigsdagsmændene for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) stillede Underændrings- forslag under Nr. 73, der refererer sig til Ud- valgets Ændringsforslag under Nr. 85 og til Regjeringsforslagets § 4. Udvalgets nævnte Ændringsforslag gaaer ud paa at indføre en Skolecommissiøn, bestaaende af 3 Medlemmer med Præsten som Formand. Dette Forslag kan jeg ikke billige. Den ærede Minister har rigtignok sagt, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds ikke havde Ret i sin Paastand: at dette Forslags Vedtagelse var en Tilbagegang til Skolens Tilstand i 1814, men har ikke bevist dette sit Udsagns Rigtighed.

Bliver den foreslaaede Commissiøn til, skal den naturligvis udrustes med en Myndighed; hvorfra denne skal laanes, siger Loven ikke, følgelig maa der tyes tilbage til ældre Lovbestem- melser, og da navnlig til Anordningen af 29de Juli 1814, der afgiver klare Bestemmelser for en saadan Commissiøns Pligter og Rettig-

heder. Men bliver denne Skolecommissiøn sammenfat efter Regler, overeensstemmende med den gamle Skolelov, og begrunder den sin Virksomhed paa dennes nærmere Bestemmelser, saa gjøres jo netop derved en Tilbagegang til Tilstanden i 1814. Den Gang var det nød- vendigt at stille Præsten i Spidsen for Skole- commissiønen, fordi Communens Beboere vare mindre skikkede, for ikke at sige uskikkede til at øve Indflydelse paa Skolevæsenet; men ander- ledes stiller Forholdet sig i 1867. Paa hin Tid var et minutieust Tilsyn nødvendigt, da man ansatte som Skolelærer afdankede Under- officerer, Kudste, Tjenere o. s. v., der ikke for- stode sig paa Skolegjerningen. Præsternes Wei- ledning i Skolerne kunde under disse Forhold være fuldkommen nødvendig; men denne Tingenes Tilstand er aldeles ikke tilstede nu, og jeg kan derfor ikke forstaae, hvorfor den høitagtede Minister vil paanøbe Skolen Fortidens Tilsyn; i det Hele taget kan jeg ikke fatte den særdeles Omfarg, den ærede Minister viser gjennem dette Lovforslag for at skaffe Præsterne Leilighed til Virksomhed og derved forhjælpe dem til at faaæ Tiden ihjel. Efter Lovforslagets § 1 ønskede han hver Præst gjort til Medlem af et, to, tre Sogneforstanderskaber; efter dets § 4 vil han gjøre dem til — Nogle have kaldet det Politispioner, jeg vilde hellere kalde det — Skole- vægttere, idet de hver 14de Dag, efter hans Forslag, der, som sagt, refererer sig til den gamle Skolelov, skulle møde i Skolerne, skrive deres Navne i Protocollerne og iagttage en Sag, som de vist ikke bryde sig meget om. Præsterne ere Theologer og have som saadanne ikke Interesse for Almueskolen; anderledes er det med de Mænd i Communen, hvis Børn søge Skolen; disse maae have den Interesse, Præsterne mangle, maae ønske at indvirke paa heldigste Maade til Skolens Fremme. En anden Sag vilde det være, om Communens Beboere ville vælge Præsten til at være Skolecommissi- ønens Formand, thi da turde man forudsætte, at de vidste, han gjorde en Undtagelse fra Reglen, vilde røgte et saadant Gyver med Tro- skab og Kjærlighed; men ad anden Vej bør han ikke komme til at raade over Skolen eller øve Indflydelse paa, hvad der maa læres, og hvorledes det skal læres. Præsten er, som sagt,